

Hulpverlener op de fiets

In de stad ben je soms sneller op de fiets dan met de auto. Hulpverleners maken daar dankbaar gebruik van. De politieagent, de brandweerman en ja, ook de ambulancechauffeur.

Tekst en beeld **Jessica de Korte**

LEONE VAN TOL [37]
Ambulancechauffeur
Alphen aan den Rijn

“Met de auto kom je heel slecht door mensenmassa’s. Toen RAV (Regionale Ambulance Voorziening) Hollands Midden zo’n vijf jaar geleden met fiets-teams op evenementen begon, stak ik als eerste mijn vinger omhoog. Ik houd wel van stoere dingen. En ja, ik zit graag op de fiets en ga echt voor de kilometers; trots kan ik zeggen dat ik vorig jaar meer dan tienduizend kilometer heb gereden. Die conditie komt goed van pas. Als ik om zes uur ’s avonds start met werken en tot drie uur ’s nachts bezig ben, is wat eelt op de kont ook wel fijn. Onder mijn werkbroek draag ik een fietsbroek met zeem, waardoor het comfort verder wordt verhoogd. “Er zijn echt ritten waarbij het goed is dat we er zo snel zijn. Denk aan valpartijen. Iemand kan met zijn hoofd heel lelijk terechtkomen, of een diepe snee door glas hebben. Een fietsteam kan alvast de vitale waarden meten en doorgeven, zoals de bloeddruk. Is de patiënt nog bij bewustzijn, is er iets in de keel geschoten? We rijden tijdens het Bloemencorso Bollenstreek, de Leiden Marathon, de jaarmarkt in Alphen aan den Rijn en Leidens Ontzet. In één

team zitten een verpleegkundige en chauffeur, die de weg goed weet, de materialen en medicatie aanreikt, noem maar op. In fietstassen past een hoop. Zuurstof, een monitor – eigenlijk alles uit de ambulance, behalve de brancard. Zwaar is het wel! “Leidens Ontzet is echt gaaf. Tussen al die mensen zijn, de energie die je meemaakt. Ga je op de fiets door een mensenmassa, dan ben je minder goed beschermd, maar mensen roepen direct ‘kom op jongens, aan de kant’ en ‘jullie doen zulk goed werk.’ Je zit middenin het feestgedruis. Soms zie je mensen ook verbaasd kijken: huh, zijn die van de ambulance? Mensen die een drankje op hebben, maken soms verkeerde grapjes, maar daar moet je mee om kunnen gaan. Het is een beetje spelen. De politiebikers fietsen mee voor onze veiligheid, en het Rode Kruis kan ook altijd bijspringen. Je doet het met elkaar.

“Mijn collega had de laatste keer tijdens Leidens Ontzet haar Strava-app aanstaan en toen stond de teller op 23 kilometer. Door de binnenstad dus. Met een stuur en tassen die uitsteken, dus soms is het afstappen. Met mijn eigen racefiets of mountainbike rijd ik inmiddels iedere dag van mijn woonplaats Ter Aar naar de ambulancepost in Alphen aan den Rijn: 8,8 kilometer. Heel vaak ga ik ‘een blokje om’, bijvoorbeeld via Zoeterwoude en Voorschoten, zo’n veertig kilometer. Mijn hart wil fietsen, maar ik kijk wel altijd naar buiten of het verstandig is. Ik beland liever niet bij mijn collega’s achterin met een gebroken sleutelbeen.”

STAN VAN EGMOND (57) Hoofdagente Leiden

“Als politiebiker maak ik zeker dertig tot veertig kilometer per dag. Steegjes, Amsterdammertjes, eenrichtingsverkeer: allemaal hindernissen die op de fiets wegvallen. In de auto zitten agenten meestal met zijn tweeën, maar ik doe graag dingen zelfstandig. Op de fiets bepaal ik mijn eigen route. Ik kan overal tussendoor. Het wordt mij niet altijd in dank afgenomen, maar soms moet ik door een drukke

winkelstraat heen. Dat betekent hard rijden en toch alles om je heen goed inschatten, van het winkelend publiek tot de kinderen die aan komen rennen. Negen van de tien keer pakt een politiebiker, en niet de agent in de auto, de winkeldief.

“Voor het rijden op een opvallende politie-mountainbike moet je zijn opgeleid én een valhelm dragen. Ik heb geleerd hoe ik trappetjes afrijd, noodstops maak en iemand van zijn fiets aftrek. Bij een ‘katapult’ gebruik je de snelheid die je maakt voor het afstappen en gooi je tegelijkertijd je fiets van je af. Ook kan een fiets als barrière werken, om omstanders weg te houden tijdens een arrestatie bijvoorbeeld. Doen mensen echt vervelend, dan laat ik de scherpe kant van de trapper voelen – dan zien ze wel in dat ze me niet zomaar voorbij komen. De fiets is een prima werkmiddel. Ik ben niet alleen sneller ter plekke bij een dief, maar ook bij een reanimatie, of als in een recreatiegebied een kind is vermist. “Het leuke is dat ik op de fiets veel meer contact heb op straat. Zien mensen een snelle politieauto, dan is toch vaak de reactie: oeps, opletten, beter niets verkeerd doen, terwijl ze bij mij met allemaal vragen komen. Toen ik achttien jaar geleden als agent in Rotterdam begon, deed ik alles al op de fiets. Het is gewoon een meerwaarde. Punt. Op het bureau word ik wel een beetje als einzelgänger gezien, maar ik ken zo nog zes collega’s die graag zelf de regie bepalen en het liefst alleen rondfietsen. We hebben ook een sportschool, dus ik kan mijn energie wel kwijt.

“Door onze jarenlange ervaring vragen heel wat landen, van Polen tot Columbia, om trainingen van Nederlandse politiebikers. Gewone agenten hebben dit jaar nieuwe fietsen van Batavus en Koga gekregen. Voor onze bikes werken we al vijftien jaar samen met het merk Santos, dat net een mountainbike met riemaandrijving voor ons heeft ontwikkeld. Snel, robuust en met een lage instap. In het begin hadden we nog derailleurs. Dan liep de ketting eraf, of trapte je door, waardoor je pijnlijk op je frame terecht kwam. Nou, dan liet je die boef wel lopen! Nu kun je eigenlijk alleen nog maar een lekke band krijgen.”

**‘TOEN RAV
HOLLANDS
MIDDELEN ZO’N VIJF
JAAR GELEDEN
MET FIETSTEAMS
OP EVENEMENTEN
BEGON, STAK IK
ALS EERSTE MIJN
VINGER OMHOOG.
IK HOUD WEL VAN
STOERE DINGEN’**